

Klaksvík 28. juni 2018

Ein dagin herfyri, tá ið eg var inni á facebook-síðuni hjá Team Rynkeby Føroyar, datt eg um nakað, sum fekk meg at hugsa um eitt ævintýr, sum eg hoyrði fyri nøkrum árum síðani.

Tað var um ein kong. Hann var farin at skrantu, og kundi hugsað sær at tikið sær eitt sindur meira av løttum. Hann var 66 ár, so hann fór skjótt at fáa bæði fólkapersjón og útgjald úr samhaldsfasta. Sum í flestu ævintýrum, so átti eisini hesin kongurin triggjar synir og ein teirra skuldi fáa kongsríkið í arv. Í hesum ríkinum var eingin grundlóg, sum ásetti, at tann elsti sonurin skuldi arva ríkið. Kongur hevði gjørt av, at tað var tann best egnaði, sum skuldi arva.

Kongur hevði eina kongsborg, sum flestu kongar hava, hann hevði stóran flottan urtagarð, bát, sjeu bilar – ein til hvønn dagin í vikuni – og so hevði hann eisini nógvar hestar. Í kongsborgini var eisini ein stór veitsluhøll. Alt hetta skuldi ein av synunum arva, men hvør? Kongur gjørði av at royndu synirnar.

Kongur kallaði synirnar saman. Ein hósdeg, klokkan hálvum níggju um morgunin. Synirnar vóru, sum vera man, spentir. Kongur segði teimum: ‘Eg umhugsi, heilt alvorliga, at leggja frá mær sum kongur. Ein tykkara verður so kongur eftir meg. Men tað skal vera tann best egnaði.’

Tann elsti bretti sær beinanvegin á. Hetta skuldi hann nokk klára, tí kanningar vísa, at elsta barnið er ofta tað klókasta, hugsaði hann.

Miðlingurin bretti sær enn meira á, um tað bar til. Tann elsta fór hann at syfta, tí hann visti, at við børnum er tað sum við pannukøkum: tann fyrsta er altíð eitt sindur undarlig. Lítlabarnið, sum tey vanligu róptu tann yngsta – ja hann var lítlabarnið og hann mundu teir fara at syfta.

Og Lítlabarnið? Hvat hugsaði hann? Jú, hann var bara spentur.

So komu boðini frá kongi: ‘Uppgávan tit fáa, er hvør í sínum lagi at fylla veitsluhøllina og tað fáa tit 1000 krónur í part til. Tit kunnu brúka pengarnar, sum tit vilja, og tit hava til klokkan 9 í kvøld.’

Teir hugsaðu, funnu uppá, rokaðust, stríddust og alt ov tíðliga var klokkan longu blivin 9 um kvøldið og kongur stóð klárur í veitsluhøllini.

Í hesum kongsríkinum var tað sum í Føroyum, at bøndurnir fingur mest sum ongan prís fyri ullina, so elsti sonurin hevði fingið sær fatur á allari tí ull, sum var at uppdríva. Onkra hevði hann fingið fyri einki og onkra hevði hann rindað eitt sindur fyri. Har vóru fleiri tons og elsti sonurin var pøstur, sum hann hevði stríðst. Tá ið øll ullin var koyrd inn í veitsluhøllina, var veitsluhøllin ikki full, heldur ikki hálvfull, men kongur helt, at sonurin hevði fingið væl burtur úr teimum 1000 krónunum.

So var tað miðlinginum. Hann var púra fyrilagstur. Tað sá út, sum at øll luftin var farin úr honum. Tað var hon mest sum eisini. Miðlingurin hevði keypt plastikkposar fyri allar pengarnar og so hevði hann blást og blást og blást. Hann hevði fyllt nógvar posar, men sum hjá elsta beiggjanum, so var veitsluhøllin ikki full, heldur ikki hálvfull, men eisini nú helt kongur, at sonurin hevði fingið væl burtur úr teimum 1000 krónunum. Tað fór at verða neyðugt at máta neyvt, fyri at staðfesta, hvør hevði klárað seg betur, tann elsti sonurin ella miðlingurin.

Nú var bara lítlabarnið eftir. Hann var hvørki pøstur ella púra fyrilagstur. Hann kom stillisliga gangandi inn í veitsluhøllina, við aðrari hondini í lumma og við einum beriposa í hinari hondini. ‘Nú góði,’ sigur kongur, ‘hevur tú givið skarvin yvir?’

‘Nei, nei,’ svarar lítlabarnið. ‘Í posanum havi eg tað, sum eg havi brúk fyri fyri at loysa uppgávuna.’ So dró hann gardinurnar fyri í veitsluhøllini, so tað varð bølamyrt inni. Kongur hoyrði, at hann stákaðist við okkurt í myrkrinum og var spentur at vita, hvat tað var. Lítlabarnið hevði keypt 20 kertiljós, tendraði tey og setti tey á gólvið, eitt sindur ímillum tey. Øll veitsluhøllin, sum hevði verið bølamyrt, var nú ikki myrk meira, men fylltist við ljósi.

Lítlabarnið fór yvir til pápan og gav honum yvir 800 krónur aftur. Alt tað leyp av, tí ljósini høvdu til samans kostað minni enn 200 krónur.

Soleiðis bleiv lítlabarnið kongur og hann var ein góður og vísur kongur.

Sitatið, sum eg sá á heimasíðuni hjá tykkum, Team Rynkeby Føroyar, var: Vit kunnu ikki forða myrkrinum at koma. Tó. Vit kunnu loyva ljósinum inn.

Eitt er, at ævintýrið minnir meg á tað. Tit rynkur gera tað so nógv meira. At tit við tykkara áhaldni savna so nógvar pengar, at grundarlagið at granska verður enn betur. At tit leggja so nógv fyri, at sjúk børn og teirra nærmastu fáa ein glotta. At tit eisini minna okkum á at vera góð við onnur.

Fyri Krabbameinsfelagið takki eg tykkum hjartaliga fyri tað.

Vónandi vera sólarglottarnir nógvir á veg til Paris. Kanska fara tit onkuntíð á ferðini at sanna, at ljósið er ongantíð so vakurt, sum tá ið sólin geislar gjøgnum skýggini.

Góða ferð til Paris.

Durita Tausen

Forkvinna í Krabbameinsfelagnum